

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie z wniosku J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J.  
o zbadanie spełnienia przez SSN Macieja Kowalskiego wymogów niezawisłości  
i bezstronności w sprawie II CSKP 2355/22  
z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.  
przeciwko J. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J. o zapłatę,  
po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 marca  
2024 r. odwołania pełnomocnika J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością  
w J.  
od postanowienia Sądu Najwyższego  
z dnia 4 stycznia 2024 r., sygn. akt III CB 57/23

**postanowił**  
**odrzuć odwołanie.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 4 stycznia 2024 r., sygn. akt III CB 57/23, odrzucił wniosek pełnomocnika J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Macieja Kowalskiego w sprawie o sygn. akt II CSKP 2355/22.

Od postanowienia tego odwołanie wniósł pełnomocnik J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. zaskarżając je w całości i zarzucając

1. art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 45 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) (dalej: „Konstytucja RP”), art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U.U.E.C. z 2007 r. nr 303 poz. 1 ze zm.) (dalej: „KPP”) i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. z 1993 r. nr 61 poz. 284 ze zm.) (dalej: „KOPCiPP”) poprzez rozstrzygnięcie wniosku jednoosobowo przez SSN Agnieszkę Żywicką, podczas gdy SSN Agnieszka Żywicka została powołana na stanowisko SSN przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3) (dalej: „Ustawa o Zmianie KRS”), a zatem znajduje się w analogicznej sytuacji prawnej i faktycznej jak SSN Maciej Kowalski, w odniesieniu do którego rozpoznawała wniosek, co w oczywisty sposób może mieć wpływ na brak bezstronności i niezawisłości SSN Żywickiej; nieprawidłowości dotyczące powołania SSN Żywickiej i naruszenie przez nią zasady *nemo iudex in causa sua*, prowadzą do nieważności postępowania toczącego się na skutek złożenia wniosku, z uwagi na skład sądu orzekającego sprzeczny z przepisami prawa;
2. art. 29 § 5 i § 9 pkt 1 i 2 uSN w zw. z art. 29 § 17 uSN poprzez odrzucenie Wniosku z uwagi na rzekomy brak spełniania przez Wniosek wymogów formalnych wskazanych w treści tych przepisów, podczas gdy Wniosek spełnia wszystkie wymogi formalne, w tym zawiera okoliczności uzasadniające żądanie stwierdzenia braku spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II CSKP 2355/22 przez SSN Macieja Kowalskiego, z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu oraz możliwego wpływu na wynik postępowania, z uwzględnieniem okoliczności i charakteru sprawy o sygn. akt II CSKP 2355/22, wraz z dowodami na ich poparcie, a jedynie okoliczności te i podnoszona przez Wnioskodawcę argumentacja zostały ocenione przez SSN Agnieszkę Żywicką wydającą postanowienie jako niewystarczające lub niezasadne, doszło zatem do odrzucenia Wniosku pod

pozorem braku spełniania przez wniosek wymogów formalnych, jednak rzeczywistą przyczyną odrzucenia wniosku była negatywna ocena merytoryczna wniosku przez SSN Żywicką wydającą postanowienie;

3. art. 29 § 15 uSN poprzez dokonanie formalnego i merytorycznego rozpoznania wniosku w składzie jednoosobowym przez SSN Agnieszkę Żywicką, podczas gdy zgodnie z treścią naruszonego przepisu, Sąd Najwyższy rozpoznaje wniosek o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności w składzie pięciu sędziów losowanych spośród całego składu Sądu Najwyższego. Naruszenie powyższych przepisów miało istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem SSN Agnieszka Żywicka, znajdującą się w analogicznej sytuacji prawnej i faktycznej co SSN Maciej Kowalski, tj. zachodzą nieprawidłowości co do jej powołania w skład sędziów Sądu Najwyższego, wydała - w warunkach nieważności postępowania - jednoosobowo Postanowienie o odrzuceniu Wniosku z przyczyn merytorycznych, a nie formalnych, co stanowi rażące naruszenie prawa polegające na obejściu ww. przepisów.

Powołując się na te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Najwyższemu w składzie orzekającym zgodnym z art. 29 § 15 uSN, przy jednoczesnym wyłączeniu od jej orzekania wszystkich Sędziów Sądu Najwyższego powołanych przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym w oparciu o przepisy Ustawy o Zmianie KRS, których bezstronność może być kwestionowana z powodu powołania ich z naruszeniem prawa.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Odwołanie podlega odrzuceniu, a co za tym idzie, nie może być merytorycznie rozpoznane.

Zgodnie z treścią art. 29 § 5 uSN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu

i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w art. 29 § 7 uSN, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Badanie takie następuje w postępowaniu zainicjowanym wnioskiem, co do którego wymogi formalne przewidziano w art. 29 § pkt 1 i 2 uSN. Niespełnienie przez wnioskodawcę tych wymogów skutkuje odrzuceniem wniosku bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, przy czym nie ulega wątpliwości, że do takiego odrzucenia może dojść zarówno w związku z kontrolą wniosku dokonaną po jego wniesieniu przez Prezesa Sądu Najwyższego, jak i przez sam Sąd Najwyższy.

Należy podkreślić, że możliwość zaskarżenia odwołaniem postanowienia w przedmiocie wniosku o zbadanie przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności dotyczy wyłącznie decyzji merytorycznej, na co bez wątpliwości wskazuje treść art. 29 § 21 uSN, w którym mowa o postanowieniu wydanym na skutek rozpoznania wniosku. Postanowienie wydane na skutek rozpoznania wniosku, to z kolei postanowienie, którym wniosek został oddalony, lub na skutek którego doszło do wyłączenia sędziego (art. 29 § 17 i 18 uSN). Regulacje zawarte w art. 29 § 5-25 uSN nie przewidują jakiegokolwiek innego środka zaskarżenia, a także nie przewidują możliwości zaskarżenia innych decyzji, jakie mogą być wydane co do wniosku z art. 29 § 5 uSN, w szczególności postanowienia o jego odrzuceniu. Oznacza to, że jeżeli wniesiono jakikolwiek środek odwoławczy od zarządzenia lub postanowienia o odrzuceniu wniosku musi być on uznany za niedopuszczalny, co skutkuje jego odrzuceniem. Wynika to z treści art. 29 § 24 uSN w zw. z art. 397 § 1<sup>1</sup> i art. 395 § 1 k.p.c.

Ubocznie należy zaznaczyć, iż sposób rozstrzygnięcia niniejszej sprawy rzutował na skład sądu zarówno w I, jak i w II instancji. Regulacje zawarte w art. 29 § 15 i 21 uSN określają skład Sądu Najwyższego do rozpoznania wniosku, a więc do podjęcia w jego przedmiocie decyzji merytorycznej, o wskazanej wyżej treści. Żaden przepis z art. 29 uSN nie reguluje natomiast kwestii składu Sądu Najwyższego, w jakim powinno zapaść postanowienie o odrzuceniu wniosku, czy też o odrzuceniu odwołania, a w myśl art. 29 § 24 uSN w sprawach

nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek wniosku oraz postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy o zażaleniu obowiązujące w postępowaniu, którego wniosek dotyczy. Zważywszy na fakt, że sprawa, której wniosek dotyczy toczy się na podstawie Kodeksu postępowania cywilnego, skład sądu orzekającego na posiedzeniu w postępowaniu zażaleniowym wynika z art. 397 § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[SOP]

(r.g.)